

**Verslag Themaraad evaluatie beleid buitenlandse werknemers gemeente Medemblik
gehouden op 4 november 2019 vanaf 19.30 uur
in het werkcafé van het gemeentehuis in Wognum**

Welkom

De gespreksleider Henk Feitsma heet de raadsleden en de overige aanwezigen van harte welkom. Vanavond wordt bekeken wat de ambtelijke organisatie en het onderzoeksbureau het afgelopen jaar hebben gedaan. De aanbevelingen worden kort besproken omdat er vanavond niet uitgebreid bij stil kan worden gestaan.

Korte terugblik

Wethouder Nederpelt zegt dat teruggekeken wordt hoe het beleid is geweest en welke aanbevelingen daaruit volgen om te komen tot nieuw beleid. Het beleid voor buitenlandse werknemers is een uitermate complex vraagstuk, aan alle kanten. Ondernemers hebben behoefte om de kool van het land te krijgen. Het huisvestingsvraagstuk knelt aan alle kanten. De raad en het college moeten kijken hoe de balans goed gekregen kan worden. Dat is een enorme uitdaging. Vanavond is het evaluatierapport aan de orde, met de eerste stappen die gezet zijn. De wethouder is benieuwd naar de eerste reflectie vanuit de gemeenteraad. Dat moeten bouwstenen zijn voor een goed en duidelijk beleid. Soms was er wat wrijving met sommige raadsleden. Alles moet helder en duidelijk worden, zodat er eenduidig beleid verkregen zal worden.

Doel van de avond

De gespreksleider legt het doel van de avond uit. Vanavond ronden we de evaluatie van onderzoeksbureau Rigo af; we halen richting op over de aanbevelingen uit het rapport; aan het eind van de avond vatten we samen wat er besproken is en maken we afspraken over het vervolg; de opbrengst van deze avond vertalen we in een raadsvoorstel over de evaluatie. De gespreksleider is extern en was ook gespreksleider bij het gesprek met de ondernemers. De gespreksleider vraagt of de aanbevelingen in één uurtje doorgenomen kunnen worden, want anders wordt het heel laat vanavond.

Presentatie Onderzoeksbureau RIGO door Peter van Os

Wat zien we met betrekking tot de vraag van buitenlandse werknemers?

De taakstelling 2012: realisatie van 1.000 legale onderkomens; de huidige behoefte lijkt veel groter. Nog geen cijfers: regionaal onderzoek wordt gestart; steeds meer buitenlandse werknemers in onder andere de bouw, transport en dienstverlening; steeds vaker permanente vestiging; er is vraag naar meer kwaliteit, mede vanwege de concurrentiepositie.

Wat zien we met betrekking tot het aanbod?

Eind april 2019: 854 vergunde bedden; een tekort aan bedden: uitwijk naar recreatieparken en in bestaande woningen; in enkele gevallen overbewoning; de huisvesting bij agrariërs is beter geworden: de overlast is beperkt; soms is er overlast in de dorpslinten en -kernen. Dit is een punt van zorg. Er is weinig overlast in recreatieparken; er is veel lokale weerstand bij inwilliging van verzoeken.

Wat zien we met betrekking tot beleid en uitvoering?

Het beleidskader is gefragmenteerd (4 documenten) en zonder participatie van belanghebbenden tot stand gekomen; er zijn drie verschillende procedures: voor huisvesting bij agrariërs (WABO Klankbordgroep), (*Opgemerkt wordt dat de WABO Klankbordgroep geen besluit neemt maar adviseert aan het college*) bij huisvesting elders (gemeenteraad); bij kleinschalige huisvesting (college B&W); de route via de gemeenteraad duurt (te) lang of strandt soms in de raad; er is geen sprake van uniform regionaal beleid; inschrijving in BRP of RNI vindt niet altijd plaats. Inschrijving geïnspireerd op het model van het Westland is in voorbereiding in de regio.

Aanbevelingen met betrekking tot de inhoud van het beleid

Erken het belang van buitenlandse werknemers en de faciliterende rol van de gemeente; maak één helder beleidskader; streef naar korte procedures; laat uitvoering van de regels over aan de ambtelijke organisatie onder verantwoordelijkheid van het college; realiseer meer aanbod voor een diverse groep. Maak daarbij onderscheid tussen short-/midstay en longstay; bied meer mogelijkheden voor grootschalige locaties (50+) en huisvesting bij agrariërs; breng op lokaal en regionaal niveau de behoefte in kaart en actualiseer de taakstelling; denk in het woonbeleid aan de permanente vestigers; maak inschrijving in de BRP en het RNI zo makkelijk mogelijk; zorg voor voldoende ambtelijke capaciteit voor handhaving en inschrijving.

Vragenronde evaluatierapport

De gespreksleider zegt dat de aanbevelingen straks één voor één langs worden gegaan. Zijn er inhoudelijke vragen?

De heer Stam (VVD) merkt op dat de behoefte veel groter lijkt. Het onderzoek is gedaan. Wat is het tijdspad?

Mevrouw Achterkamp (beleidsmedewerker RO) antwoordt dat opdracht is verleend voor de zeven West-Friese gemeenten, maar weet nog niet precies wanneer de cijfers beschikbaar komen (zie verderop in dit verslag: verwachting definitieve cijfers in eerste kwartaal 2020, exacte tijdspad nog niet bekend).

Mevrouw Van den Bosch (CDA) mist een onderdeel in het rapport. Men wil de drie-maanden-regeling graag houden. Hoe wordt het opgelost als een bedrijf langere tijd arbeiders nodig heeft? De wethouder reageert dat wij dat niet oplossen als gemeente. De gemeente Medemblik probeert binnen de kaders te acteren. Bedrijven hebben een urgent probleem dat zij oplossen door de arbeiders te huisvesten in bijvoorbeeld Lelystad of nog verder. Soms worden de buitenlandse arbeiders op plekken gehuisvest die daar niet voor bedoeld zijn.

De gespreksleider hoort het graag als men vindt dat dit niet langer kan. Het is nu de avond om richting te geven.

Peter van Os adviseert te kijken naar de aantallen, want die veranderen door het jaar heen. Zomers zullen er meer pieken zijn.

De wethouder noemt het een regionaal probleem dat gezamenlijk wordt onderzocht. De ondernemers zitten echt omhoog. Veel is al onderzocht en buiten kijf staat dat er een enorm tekort is aan bedden. Veel arbeiders slapen in Hollands Kroon, maar werken hier. De registratie moet eerst goed op orde zijn, want daaruit blijkt het juiste aantal buitenlandse werknemers. Het echte getal wordt in de toekomst harder dan nu mogelijk is.

De heer Mosch (Gemeentebelangen) wijst erop dat het beleid uit 2012 is. Er zou elke drie jaar geëvalueerd worden, maar dat gebeurt nu pas, na zeven jaar. Hierna komt gedurende een jaar lang regionaal beleid en dan pas wordt het afgestemd. Harmoniseert dat of conflicteert dat?

De wethouder wijst erop dat de gemeente Medemblik voorop loopt. Het heeft hem moeite gekost om dit onderwerp op de agenda te krijgen. De wethouder verwacht niet dat iedereen met nieuw beleid komt. Als de gemeente Medemblik in staat is tijdig richting te geven aan beleid, zal dit beleid ook tijdig bij de buurgemeenten aan de orde komen. Het is een complex ingewikkeld onderwerp waar de gemeenteraden ook de stempels op drukken. De gemeenteraad bepaalt het beleid. Het is waardevol als het beleid enigszins uniform is. Dat zal morgen nog niet zijn, maar de gemeente Medemblik loopt voorop.

De heer Mos (D66) zegt over aanbeveling 5, 'grootschalige locaties 50+ of meer', dat de PvdA een initiatiefvoorstel heeft ingediend. Dat wordt mogelijk gemaakt, maar zij moeten ook voorstellen krijgen. Er is slechts één voorstel ingediend voor een 50+ locatie, maar dat is later weer van de agenda gehaald omdat het dreigde te stranden.

De gespreksleider heeft begrepen dat de voorbeelden van 50+ huisvesting legio zijn. Nu wordt gezegd dat die voorstellen de raad niet bereiken.

De wethouder reageert dat er voorstellen zijn geweest die niet zijn gehonoreerd door de raad. In eerdere fases, onder leiding van oud-wethouder Gutter, zijn de voorstellen voor grootschalige huisvestingsplannen vooral gesneuveld. Dat heeft met wederzijds vertrouwen te maken.

Mevrouw Visser (CU) onderkent dat er een probleem is en dat de gemeente Medemblik een faciliterende rol heeft. Jaren geleden is al gesproken over een 'Polenhotel', maar dat was allemaal eng. De mening is meestal not in my backyard (nimby). Deze avond moeten we weten waar we het over hebben en waarin de gemeente Medemblik moet faciliteren. Mevrouw Visser roept de ondernemers op om met de juiste plannen te komen. De gemeenteraad is niet zo moeilijk, maar moet wel weten waar zij het over hebben. Laten we meer met feiten gaan werken dan alleen met schattingen, want dat is jammer.

De gespreksleider begrijpt dat mevrouw Visser aan de slag wil en probeert te kijken wat de regionale behoefte is en deze te volgen.

Mevrouw Visser benadrukt dat de gemeente Medemblik een faciliterende rol heeft voor aanbeveling 1.

Mevrouw Manshanden (GroenLinks) heeft een opmerking op aanbeveling 1: het economische belang te erkennen. Dat begrijpt zij, maar waarom moet alleen het economische belang erkend worden en wordt hierin niet het welzijnsbelang meegenomen?

De gespreksleider noemt welzijn een persoonlijke aanbeveling van mevrouw Manshanden.

Peter van Os reageert dat welzijn impliciet in het rapport zit. In feite wordt dit uitgewerkt in een helder beleidskader waarin een afweging van de belangen moet plaatsvinden. Het is niet alleen het nimby-effect, maar de belangen moeten tegen elkaar worden afgewogen en de uitkomsten daarvan komen in het beleidskader.

De heer Raat (VVD) hoort dat het beleid regionaal moet worden afgestemd, maar hij is van mening dat de gemeente Medemblik moet doorpakken, zodat het snel beleid heeft waarmee we aan de slag kunnen.

De wethouder is het daarmee eens. Hij is op West-Fries niveau de trekker van dit dossier. De gemeente Medemblik loopt voor de troepen uit. Er is daardoor niet altijd volledige afstemming met de andere West-Friese gemeenten. De wethouder hoopt dat de overige West-Friese gemeenten het beleid van de gemeente Medemblik als handvat gaan nemen, want het moet wel evenwichtiger worden in West-Friesland. De tijdlijn is doorgestuurd naar de gemeenteraad. In december 2019 is de afronding van de evaluatie, het eerste kwartaal 2020 zijn de definitieve resultaten van het kwantitatieve onderzoek bekend en het tweede kwartaal wordt de besluitvorming afgerond in de gemeenteraad. Het is een dynamisch proces.

De heer Zeilemaker (PWF) mist in het rapport het welzijn van de buitenlandse werknemers zelf en hun afhankelijkheid van de werkgever. Dat is uit de tijd en al tijden geleden afgeschaft. Het volgende punt is dat erkend moet worden dat de huisvesting voor deze mensen geregeld moet worden. Hoe is dat in andere gemeenten? Er is moeite gedaan om EMA naar Nederland te krijgen, maar zij moeten zelf zorgen voor de huisvesting.

De gespreksleider noemt dit een politieke discussie die hier vanavond niet thuishoort.

De heer Zeilemaker vervolgt met het nimby-effect; men voelt dat voor de inwoners of hun kinderen geen woningen worden gebouwd, maar dat wel gebouwd gaat worden voor de arbeiders.

De gespreksleider is blij dat dit nu gezegd wordt, maar vanavond gaat het om de aanbevelingen.

De heer Zeilemaker noemt het zeer storend dat in het rapport punten ontbreken en verzoekt het rapport te herschrijven omdat veel niet klopt.

Peter van Os wijst erop dat er een ander onderzoek onder de werknemers gaande is.

Mevrouw Achterkamp vult aan dat het onderzoek naar de buitenlandse werknemers zelf in het rapport van Conclusur is gedaan. Die gegevens zijn er, evenals een kwalitatief onderzoek bij belangenorganisaties van buitenlandse werknemers.

De gespreksleider vraagt Ria Lap (BRP-specialist) naar de beleving van de buitenlandse werknemers zelf.

Mevrouw Lap zegt dat duidelijk is hoe mensen zich eronder voelen. Daar is een vorige avond al over gesproken.

De heer Steltenpool (VVD) zegt met betrekking tot welzijn dat als een buitenlandse werknemer niet goed gehuisvest wordt, zij niet komen. De grote verschuiving is van bijna allemaal Polen naar een grote diversiteit van Oostblok arbeiders. Dat zal het onderzoek wel aantonen.

De heer Neefjes (PW2010) is van mening dat het rapport is gemaakt door ondernemers die belang hebben in het faciliteren van huisvesting van de buitenlandse werknemers. Hij heeft begrepen dat er een rapport ligt van de buitenlandse werknemers, maar dat treft hij niet aan. Vorige week is een ondernemersavond geweest, maar wanneer zijn de burgers aan zet? Hun mening wil hij direct implementeren.

Mevrouw Achterkamp antwoordt dat in de evaluatie teruggekeken wordt naar het huidige beleid van afgelopen jaren. Er wordt ook nieuw beleid gemaakt: Daarbij worden de verschillende belanghebbenden betrokken, dus ook buitenlandse werknemers en omwonenden. De mening van de omwonenden is niet in het rapport terug te vinden. Daar zijn ook raadsvragen over gesteld en die worden nog beantwoord.

De heer Mosch (Gemeentebelangen) citeert uit de informatienota: 'alleen door samen met inwoners en ondernemers op te trekken,', maar nergens zijn de inwoners betrokken bij het rapport. Men had bij kernraden kunnen peilen hoe de bevolking onder druk staat als arbeiders in de wijken gaan wonen.

De gespreksleider vraagt wie met dit rapport verder kan? Ongeveer de helft van de aanwezigen kan hiermee verder.

De heer Vlaar (D66, commissielid) vindt het jammer dat er een defensieve houding is. Feit is dat er problemen zijn en dat wordt gewerkt aan een regionale oplossing. Er moet een goede indicatie van de juiste aantallen zijn. We moeten verder kijken naar de feiten die er zijn. De wethouder moet in het eerste kwartaal 2020 met een goede vertaling komen naar een beleidsstuk. De burger wordt de afgelopen 20 jaar geconfronteerd met problemen. De heer Vlaar wil voor de toekomst kijken naar een goede oplossing.

De gespreksleider constateert dat de raadsleden een en ander aan de orde willen stellen en met nieuw beleid verder gaan. De gespreksleider heeft de vraag gehoord waarom het welzijn van de buitenlandse werknemer niet zichtbaar is. Het welzijn van de burger moet ook meegenomen worden. De kunst is wat nu gezegd wordt, goed te vertalen naar iets waar iedereen verder mee kan. Hij denkt dat zichtbaar moet zijn wat de input van de werknemers moet zijn, zo expliciet mogelijk. Ook de input van inwoners/omwonenden moet zichtbaar zijn en goed op papier komen en misschien getoetst worden bij de dorps- en kernraden. Na de pauze wil hij de aanbevelingen langs. Als men een punt niet benoemd vindt, komt dat terug.

Mevrouw Visser heeft mevrouw Lap destijds hele mooie woorden horen zeggen over hoe zij de werknemers aantrof en hoe de gemeente tot de administratie komt. Het lijkt erop dat we nu terug gaan in de tijd. Waar zijn de initiatieven en wat is gedaan? Mevrouw Visser is teleurgesteld in het resultaat van het onderzoek, want dit wisten we al twee jaar. We moeten het goed oppakken en samen met de ondernemers oplossen. Mevrouw Visser vraagt zich af waarom twee jaar lang niets is gebeurd.

De gespreksleider constateert dat er een evaluatierapport ligt met een aantal aanbevelingen. Gaan we vanavond die punten langs? De meerderheid van de aanwezigen vindt van wel. Als er nog dingen missen, worden die benoemd. De uitdaging aan de ambtelijke organisatie is om daar iets goeds van te maken.

Pauze

De tien aanbevelingen: richting ophalen – op volgorde van de infographic –

De gespreksleider kreeg in de pauze de tip om niet alle raadsleden te laten reageren op de aanbevelingen, maar te proberen de reactie per fractie te bundelen. Daar zijn de aanwezigen het niet mee eens.

De afgesproken spelregels: vanavond worden de aanbevelingen besproken. Wat men mist, wordt expliciet benoemd. Daar gaat de ambtelijke organisatie verder mee.

Er wordt op gewezen dat het leuk is dat er per fractie een woordvoerder is, maar dit is een informatieve avond dus er is geen overleg geweest met de fractiegenoten.

De gespreksleider beaamt dat en vraagt een samengebalde reactie te geven. Wat is kansrijk en wat is minder kansrijk.

Voorgesteld wordt dat elke fractie de ideeën op papier zet. Daar zijn weinig aanwezigen het mee eens, maar beiden kan natuurlijk altijd.

Aanbeveling 1: erken dat buitenlandse werknemers belangrijk zijn voor de lokale en regionale economie en dat de gemeente hierbij een faciliterende rol speelt

Een deel van de aanwezigen heeft de input van inwoners en van de werknemers zelf gemist.

Een aantal raadsleden onderschrijft dit niet, maar de meeste aanwezigen wel. Richtinggevend is ook vinger opsteken. Wie wil uitleggen waarom er hier moeite mee is?

De heer Van Keulen (GroenLinks, commissielid) heeft twijfels of het belang van de buitenlandse werknemers groot is. Hij heeft ook twijfels of het voor de economie of de regio iets toevoegt, want daar komen dingen als welzijn bij kijken. De heer Van Keulen kan zich voorstellen dat het negatief is voor de economie.

De gespreksleider reageert dat met de opmerking vanavond niets wordt gedaan, maar het is wel gehoord.

Aanbeveling 2: naar één duidelijk beleidsdocument

Mevrouw Van den Bosch (CDA) voegt toe: één duidelijk regionaal beleidsdocument.

De gespreksleider vraagt of dat ook de wens is als dit vertragend werkt. Mevrouw Van den Bosch geeft de opdracht dat het in elk geval het tweede kwartaal van 2020 klaar moet zijn.

Opgemerkt wordt dat ook Hollands Kroon een duidelijk beleidskader heeft ontwikkeld waar deze regio zijn voordeel mee kan doen.

De gespreksleider begrijpt dat het plan ambtelijk de handen op elkaar krijgt, maar politiek moeilijk ligt.

Mevrouw Manshanden heeft gelezen dat er ook afgebakende definities moeten komen. Dat spreekt vanzelf, maar gebeurt nooit vanzelf.

Aanbeveling 3: korte procedures, goede informatievoorziening

Dat houdt in: één loket; goede aanvraagformulieren; eenduidige informatie op de website. Dat lukt nooit in één keer, maar pas als er feedback komt; het is een dynamisch proces.

De aanwezigen noemen deze aanbeveling een vanzelfsprekendheid.

Mevrouw Visser reageert dat het leuk lijkt op de website te doen, maar van de oplossing snapt zij niets. Mevrouw Visser wil graag de mening van mevrouw Lap weten.

De heer Van Marle (afdeling omgevingszaken) noemt deze aanbeveling logisch. Er wordt nu al met een digitaal formulier* gewerkt (* aanvulling: dit is een algemeen formulier dat voor alle soorten en maten principeverzoeken wordt gehanteerd). Zijn ervaring is dat voor de agrarische bedrijven de

WABO-Klankbordgroep ertussen zit en voor de andere huisvesting zit de gemeenteraad ertussen. Dit vindt in de openbaarheid plaats, in de fase van het principeverzoek. De huisvester en werkgever vinden het duidelijk. De heer Van Marle heeft nog niet meegemaakt dat een buitenlandse werknemer zelf een principeverzoek heeft gedaan.

Aanbeveling 4: uitvoering van beleid van gemeenteraad naar college

Bijna alle aanwezigen vinden deze aanbeveling prima. De ambtelijke organisatie kan hiermee verder. De heer Zeilemaker zit met de principeverzoeken. Het is makkelijk hoe de raad erop reageert, maar ook het belang van de omwonenden moet gewogen worden.

Er wordt op gewezen dat de rol van de klankbordgroep moet blijven. Zij geven het college advies over wat zij uiteindelijk gaan beslissen.

De gespreksleider hoort: breken met het verleden en het college moet op voorwaarden het beleid kunnen uitvoeren.

Aanbeveling 5: Meer aanbod voor een diverse groep: short- en midstay

De gespreksleider heeft begrepen dat de begrippen verschillend wordt gehanteerd. Tot een jaar is het shortstay, tot drie jaar is het midstay en longstay zijn de bijna permanenten. De gespreksleider denkt dat het afhankelijk is van het verblijf waar wel en waar niet gehuisvest kan worden.

Voorgesteld wordt dat de shortstay aan de A7 kan, zoals Van der Valk. Zoveel bedden totdat iedereen is gehuisvest.

De heer Zeilemaker wil de definitie van shortstay weten. Bedoelt men in Nederland of op een locatie? De arbeiders zijn hier soms jaren en worden soms overgeschreven naar een andere locatie. De gespreksleider wijst erop dat niet alles geregeld kan worden, maar men kan hier wel iets voor de arbeiders regelen.

Mevrouw Van den Bosch wijst erop dat op pagina 51 van het rapport van RIGO staat hoe moet worden omgegaan met lege gebouwen. Het CDA kan zich vinden in dat beleid, dus dat kan gehandhaafd worden.

De gespreksleider noemt schriftelijk reageren toch wel heel handig, zodat dit nu niet uitvoerig behandeld hoeft te worden.

Opgemerkt wordt dat politieke statements neergezet worden, maar daar is het niet de avond voor.

Er worden vanavond geen besluiten genomen. Het verzoek is de punten sneller door te nemen.

De gespreksleider wil een richting uit vanavond om de ambtelijke dienst van informatie te voorzien.

Opgemerkt wordt dat shortstay gemiddeld tot één jaar duurt. Geldt dat ook voor agrarische bedrijven die soms grootschalige huisvesting bieden?

De wethouder reageert dat dit het deel van het beleid is wat redelijk tot goed functioneert. Dit moet goed worden vastgelegd en op verschillende plekken mogelijk zijn.

Aanbeveling 6: Overweeg meer grootschalige huisvesting

Er is een aantal uitgangspunten en de behoefte moet duidelijk zijn. Er is een concrete behoefte, maar ook een stille behoefte aan bedden. Moeten we naar meer grootschalige huisvesting?

De heer Stam is van mening dat overwegen van grootschalige huisvesting ook een mogelijkheid is.

Als dat op korte termijn voor de shortstay is, is dat prima. Hij staat open voor alle oplossingen.

Mevrouw Manshanden zegt dat de grootschalige huisvesting een belangrijk discussiepunt is geweest.

Het is belangrijk hierover goed na te denken en de grenzen aan te geven. Als het vrijgegeven wordt, kan zij zich voorstellen dat er misschien wel 100 bedden per bedrijf komen. De aanbeveling onderschrijft zij niet.

De gespreksleider zegt dat de behoefte aan 100 bedden er waarschijnlijk kan zijn.

Mevrouw Van den Bosch zegt dat het CDA de aanbeveling onderschrijft, maar wil wel samen vaststellen wat grootschalig is. Het is nu niet mogelijk buitenlandse werknemers te huisvesten op recreatieparken. Misschien moeten we met elkaar om tafel om dat gelijktijdig hierin mee te nemen. Het is vroeg genoeg om deze suggestie van de hand te doen.

De heer Mosch mist het woord 'kernen' en 'spreiding'. Als het college vrijgelaten wordt, kan het zijn dat 60% buitenlandse werknemer wordt en dat heeft een vreemde invloed op de kernen. Dat staat niet in de aanbeveling. Grootschalige huisvesting kunnen 63 bedden zijn, maar ook 433 bedden. De gespreksleider hoort een poging voor een goed voorstel met de getallen erbij. Dat staat er nu niet, maar men wil het wel graag hebben.

De heer Mosch komt de ideeën van de ondernemers nog nergens tegen. Het is makkelijk te lezen, maar de inhoud kan hij nog niet plaatsen. Er moet ook gedacht worden aan voorzieningen voor de arbeiders en alles moet goed geregeld zijn.

De wethouder zoekt naar beleid wat werkt, dus niet zo dichttimmeren dat er geen huisvesting meer bij komt. Het plan moet gedragen worden door de politiek, maar ook uitvoerbaar zijn.

De gespreksleider wil het hele scala van oplossingen van klein- tot grootschalig in beeld te brengen. Opgemerkt wordt dat alles te maken heeft met de kernen en omstandigheden die van invloed zijn op de grootschaligheid.

Er wordt op gewezen dat uitvoering ligt bij het college. Er is ook een andere invalshoek: denk niet alleen aan de buitenlandse werknemers, maar denk ook aan de jongeren. Er is een huisvestingsprobleem, voor de jongeren en de buitenlandse werknemers. Dat is een andere aanbeveling, 6a.

De gespreksleider hoort van een aantal raadsleden dat zij concreter grootschalige huisvesting wil, maar dat geldt ook andersom door het college. Hij stelt voor zwart op wit te zetten wat de verschillen zijn.

Mevrouw Manshanden wil vaststellen wat de behoefte is. Als alleen gekeken wordt naar de behoefte van de werkgevers, is dat oneindig en daar worstelt zij mee. Gezamenlijk moet gekeken worden wat grootschalig is. Als we voor de basis de behoefte van de werkgever nemen, is dat oneindig want de ondernemer wil groei.

De gespreksleider probeert de meningen op te halen en beleid te maken van wat de werkelijkheid is.

Aanbeveling 7: actualiseer de taakstelling op regionaal niveau

De gespreksleider merkt op dat dit al is bepleit. Hoe gaan we met de omgeving om?

Mevrouw Manshanden is van mening dat het logisch lijkt, maar je kunt als buurgemeente ook een concurrentiestrijd krijgen.

De gespreksleider leest dat het beleid geen waterbedeffect zal creëren.

Peter van Os onderschrijft de mening van de gespreksleider.

Aanbeveling 8: denk in het woonbeleid aan de permanente vestigers

De gespreksleider constateert dat dit niet anders kan, maar we moeten wel (ten overvloede) beseffen dat een aantal mensen blijft. De jongeren concurreren met de vestigers.

Er wordt op gewezen dat omgevingsvergunningen verleend worden voor normale gezinsbewoning, maar in die woningen worden buitenlandse werknemers gehuisvest. Voor starters zijn de woningen onbetaalbaar. Dat moet ook worden meegenomen in het ondernemersbelang. Permanente immigranten doen mee in het reguliere woonbeleid, maar dat woonbeleid moet niet belast worden met mensen die tijdelijk hier verblijven.

De gespreksleider concludeert dat de raadsleden het eens zijn met de aanbeveling.

Gezegd wordt dat de woningstichting een anti-speculatiebeding heeft. De gemeente Medemblik zou ook kunnen beïnvloeden dat de huisvesting van tijdelijk personeel niet meer in de kernen wordt opgelost. Dan hebben we het niet over de vestigers.

De gespreksleider constateert dat de raadsleden van mening zijn dat het woonbeleid niet belast mag worden met tijdelijke arbeiders.

Aangevuld wordt dat dit een van de belangrijkste punten is waar we de laatste tijd mee te maken hebben. Hier moeten we een andere kant mee op en zoeken naar een andere oplossing voor de werknemers.

Aanbeveling 9: maak inschrijving zo makkelijk mogelijk

De gespreksleider is van mening dat men hier niet tegen kan zijn.

De heer Zeilemaker vraagt zich af of dat de taak van de gemeente moet zijn en of de gemeente dat moet betalen.

De gespreksleider heeft begrepen dat de registratie goed is, maar ook noodzakelijk. De gemeente/organisatie moet de werknemers registreren. Sommige werkgevers steken daar te weinig tijd in.

De heer Zeilemaker is van mening dat de gemeente Medemblik achter deze mensen aanloopt om hen te registreren. Anderen moeten zichzelf registreren in het gemeentehuis.

Mevrouw Lap reageert dat in de wet staat dat de gemeente mensen moet registreren die langer dan vier maanden op een adres verblijven. Het college is dat verplicht. Het idee is om in KOM-verband te registreren en dat ter plaatse te gaan doen, zodat er veel arbeiders gelijktijdig geregistreerd kunnen worden en dat de kennis gebundeld wordt. De KOM (Koggenland, Opmeer, Medemblik) probeert dit gezamenlijk op één punt en één tijdstip te regelen.

De gespreksleider wijst erop dat de ondernemers de registratie moeilijk vinden en veel tijd hieraan kwijt zijn. De ondernemers vinden het registreren bij het bedrijf zelf een heel goed plan. Uitbuiten, illegaliteit et cetera wordt hiermee voorkomen. Nu staan veel arbeiders niet in de boeken; daarom is er de wettelijke verplichting. Wat vinden de raadsleden?

Voorgesteld wordt het kostencomponent te verhalen op de werknemers, door middel van belasting in welke vorm dan ook. In het Westland heffen ze gebruikersbelasting, forenzenbelasting en toeristenbelasting, dus de registratie betaalt zichzelf.

De wethouder noemt dat goed verwoord. Er moet een aanzet gemaakt worden. De kosten zitten kortstondig in de begroting, dus zij zijn het erover eens.

Opgemerkt wordt dat al twee weken aan een motie wordt gewerkt en dat alles wordt ontraden, maar nu blijkt dat het wel kan.

De wethouder weet niet wie dit ontraden heeft. Het is nu niet inzichtelijk, maar als de gemeente gaat heffen, is het ook inzichtelijk, maar het zal niet vanaf dag één kostendekkend zijn.

De gespreksleider noemt het ideologisch dat de registratie kostendekkend zal zijn of worden.

De heer Mosch vraagt of de uitspraak van de wethouder terug te zien zal zijn in het beleid.

De wethouder benadrukt dat al jaren forenzenbelasting geheven wordt. Men moet wel weten of er forenzen zijn. Registratie op locatie draagt hiertoe bij.

De gespreksleider hoort dezelfde wens: de registratie op locatie moet betaalbaar zijn en men wil het liefst de kosten doorberekenen. Dit wordt in meerderheid onderschreven.

Aanbeveling 10: zorg voor voldoende capaciteit op inschrijving en handhaving

Mevrouw Manshanden vraagt of er zicht is op hoeveel handhaving nodig is om pro actief aan de slag te gaan. Nu wordt alleen gereageerd op meldingen.

De heer Bouwman (taakveld toezicht en handhaving) antwoordt dat nu gehandeld wordt op meldingen, maar er worden ook misstanden gezien. Het huidige beleid is moeilijk handhaafbaar. Wat het extra gaat kosten is nog niet duidelijk, maar dat wordt wel inzichtelijk gemaakt.

De wethouder zegt dat het bijzondere is dat burgers en bedrijven geneigd zijn zich aan de spelregels van duidelijke regels te houden. Als gehandhaafd wordt, houden veel meer inwoners en bedrijven zich daaraan. Op termijn kan dan wellicht minder op handhaving worden ingezet. De eerste jaren moet budget vrijgemaakt worden zodat we aan de slag kunnen. De gemeente Medemblik moet starten, kijken wat het effect is en ongetwijfeld bijsturen.

De handhaving wordt 'stoer' genoemd, maar het heeft te maken met inzichtelijk maken wat de misstanden zijn. Handhaving moet ook gericht zijn op het voorkomen van misstanden.

De gespreksleider vult aan dat het richtinggevend moet zijn.

Vanavond is gevraagd om meer huisvesting, registratie en handhaving. Dit verdient aandacht.

Dit onderschrijven de aanwezigen, want er is veel onduidelijk. De ambtelijke organisatie moet dit duidelijk maken. Het zou helpen als men zelf probeert een aantal dingen te concretiseren: wat is

grootschaligheid en onder welke omstandigheden. Daarmee zou de ambtelijke organisatie verder kunnen. Daar heeft iedereen uiteindelijk iets aan.

Geconstateerd wordt dat er behoefte is aan kwantificering. Er wordt voor gepleit de goede ideeën van de ondernemers mee te nemen. We moeten niet in cirkels blijven draaien over het begrip grootschalig. Er is actie vereist. Het college en de ondernemers moeten de behoefte inzichtelijk maken. Grootschalig en kleinschalig; dat is van de situatie afhankelijk. In Benningbroek zijn 1.000 bedden grootschalig, maar in Hoorn zou dat minder grootschalig zijn. De politiek moet zich er niet teveel mee bemoeien. De spagaat komt omdat het te theoretisch is geworden. We moeten daarmee ophouden en gewoon aan de slag gaan, anders schiet het niet op.

De gespreksleider zegt dat men er mee moet omgaan zoals men zelf wil. Dat is de gulden middenweg. Men moet uit de spagaat. Er zijn nu veel illegale bedden en veel mensen die niet geregistreerd staan. Als er aanbevelingen zijn die men zelf heeft, hoe gaan we daarmee om? Zet men die op papier richting de ambtelijke organisatie?

De aanwezigen bevestigen dat.

Mevrouw Postma (afdelingshoofd RO) verzoekt de communicatie via de griffie te laten lopen.

Het grootste deel van de aanwezigen vond deze avond zinvol. Bijna niemand vond dit een verloren avond.

Mevrouw Visser vindt het geen zinnige avond, want zij heeft niets nieuws gehoord.

Opgemerkt wordt dat de ondernemers hier ook zijn. Zij hebben de foto's klaar. Voorgesteld wordt dat de wethouder een initiatief oppakt en daarmee naar de gemeenteraad komt.

De gespreksleider heeft vanavond gehoord dat men voor aanbeveling 4 is, dat het college de uitvoering van het beleid kan krijgen. Dat is belangrijk om richting te geven naar het ambtelijk apparaat. Men kan vanavond met de ondernemers contact hebben. Zij zijn heel belangstellend en hebben hun eigen ideeën.

Mevrouw Manshanden vraagt of er een deadline is voor het sturen van aanbevelingen.

De gespreksleider antwoordt dat de aanbevelingen deze week verstuurd moeten worden.

Afsluiting

De wethouder is het voor een groot deel eens met mevrouw Visser, want veel wist ook hij al. Dit was een bevestiging. Soms is dat nodig om de anderen dat te laten inzien. Zo heeft hij vanavond beleefd. Men zal niet op alle tien punten op een lijn zitten, maar de gemeente Medemblik zal de eerste gemeente worden in Noord-Holland Noord die beleid gaat vaststellen dat gaat werken. Hollands Kroon heeft al beleid. In de gemeente Medemblik gaat het beleid werken. Dat is in het belang van de buitenlandse werknemers.

De wethouder kijkt terug op een avond waarmee hij stappen kan maken.

Hartelijk dank voor de aanwezigheid en inbreng.

Sluiting om 21.55 uur.